

Jungermannia caespiticia Lindenb. – Šumava: Železná Ruda: kar Černého jezera, levá lavinová dráha, na zemi, 1150-1200 m, 23.10.1996 leg. Zdeněk Palice; Nové Údolí, písčovitá zem u Pavlíčkova domu, 830 m, 23.6.1996 a 15.7.1998 leg. B.Buryová; Z vsi Modrava, písčovitá zem na místě bývalých pohraničních drátů, 980 m, 16.7.1998 leg. B.Buryová, vše herb. B.Buryová. Tato nenápadná játrovka řazená mezi kriticky ohrožené druhy je v současné době nejčastěji sbírána na sekundárních stanovištích na vlhké obnažené písčité zemi s převládajícím *Ditrichum heteromallum*.

Pterygoneurum subsessile (Brid.) Jur. - Česká rep.: Praha, Radotínské údolí, Černá rokle, na humusu ve šterbině výslunných vápencových skalek zvaných „Sudy“ pod obcí Kosoř, ca 330 m n.m., 13.4.1996 leg. Z.Soldán et B.Buryová, PRC. - Polabská nížina, pravý břeh Labe asi 2,5 km SZ Štětí (poblíž obce Hostřka), svahy s J expozicí nad železniční tratí, na zemi na koruně opukových zídek v opuštěném vinohradu, ca 210 m n.m., 8.4.2000 leg. Z.Soldán, PRC. Mech zahrnutý do kategorie ohrožených (sensu Váňa 1995); podle Pospíšilovy práce (Pospíšil V., Čas. Morav. Mus. 60, 1975) jsou z Polabí (Milovice, Všetaty) známy herbářové doklady pouze z konce minulého století.

Baeomyces placophyllus Ach. - Česká rep. (5543c): Krušné hory, Boží Dar, sukcesně mladá plocha za mostkem přes levé rameno potoka Černá, asi 700 m SSZ od hřbitova, 1000 m n.m., v *Polytrichum* sp., leg. P.Uhlík 31.7.1998, det.Z.Palice, herb. OM Sokolov. Vzácný subatlantský druh známý recentně pouze ze dvou lokalit – Jizerské hory, Šumava.

ZPRÁVY ZE SEKCE

Pozvánka na XIII. podzimní bryolichenologické dny

Tentokrát se bude společně setkání odehrávat ve dnech **3.-6.října 2000** (po pohodlí: út – pá) v západní části Krušných hor. Ubytování bude zajištěno v Přebuzi – pravděpodobně nejmenším městeč české země, nacházející se VSV od Kraslic, a to v penzionu Kovářská bouda (předběžná cena za ubytování se snídaní je 190,- Kč za noc). V penzionu se vaří víceméně na aktuální objednávku – předpokládám, že se na jídle nějak hromadně dohodneme na místě.

Z možných exkurzí bych pro mechaře zmínil okolní vrchoviště (vhodné pro vyznavače rašeliničů), údolí Rájeckého potoka a Rolavy, popř. exkurze na Božidarské rašeliniště, pro lišejníkáře by mohly být navíc zajímavé rudné výspyky (po těžbě cínu, mědi a olova) v okolí Přebuzi, Bublavy a Rotavy nebo křemencový výchoz Vysoký kámen nedaleko Kraslic.

Několik málo slov k organizaci: ubytování je limitováno počtem 30 osob, takže prosím vážně zájemce o včasné přihlášení na akci. Vzhledem k odlehlosti Přebuzi i ostatních lokalit je nezbytná automobilová přeprava – hlavně pro lichenologické exkurze a exkurzi na Božidarské rašeliniště. Přihlášky, prosím, posílejte na adresu Petr Uhlík, Okresní muzeum a knihovna, Zámecká 1, 356 01 SOKOLOV nebo na e-mail: uhlik@omks.cz, a to **nejpozději do 15. srpna t.r.** V přihlášce bych uvítal následující informace:

- kromě identifikace také veškeré spojení (krom adresy i telefon či e-mail)
- pravděpodobný den příjezdu (kvůli množství uvítacího guláše v úterý večer)
- pravděpodobnou dobu pobytu
- zájem o večere (podotýkám, že na Přebuzi asi jiná možnost není)
- vlastní tvorba - postery a přednášky
- možnost použití nějakého auta (služebního, soukromého, půjčeného, nekradeného) při exkurzích

Podrobnější a aktualizované sdělení o podzimních BL dnech obdrží přihlášení do poloviny září.

Vážení kolegové,

Dovoluujeme si Vás pozvat na **seminář věnovaný kritickým skupinám mechorostů ČR**, který se bude konat v říjnu nebo listopadu v botanickém oddělení MZM v Brně. K dispozici bude běžné mikroskopické vybavení. Zájemci o přednesení referátů necht' se přihlásí do konce května 2000 na adresu: Botanické odd. Moravského zemského muzea, Hviezdoslavova 29a, 627 00 Brno, e-mail: bot@mzm.anet.cz.

I. Novotný & S. Kubešová

V sobotu 18.3. uspořádala na Přírodovědecké fakultě v Praze Hana Franklová z Národního muzea pro zájemce avízovaný **určovací kurs** zaměřený na problematiku **evropských zástupců rodu *Dicranum***. Odměnou osmi účastníkům akce, kteří v několika případech vážili i dlouhou cestu, bylo vedle podání odborného výkladu s důrazem na úskalí při vlastní determinaci též získání kompletního srovnávacího herbářového materiálu českých a slovenských dvoutrtců, jakož i vlastního určovacího klíče s popisy druhů a bohatými obrazovými přílohami. Celá akce proběhla – především díky pečlivé přípravě Hanky – v příjemné tvůrčí atmosféře.

ZS

První aprílový víkend proběhla na Karlštejnku tradiční **jarní bryo-lichenologická exkurze** pořádaná Českou botanickou společností a katedrou botaniky PřF UK. 17-hlavá skupina se vydala ze Srbska údolím Bubovického potoka přes Bubovický vodopád směrem k Dounáči na tamní stepní enklávy a poté zpátky do Srbska. Odpoledne se menší polovina původní osádky ztratila a ta větší se vydala na xerothermní svahy nad Berounkou poblíž soutoku s Loděnicí. Někteří účastníci přespali na Kubrychtově boudě a následující den se vydali již jen jako turisté ke Karlštejnu. Počasí se vcelku vydařilo. Ohnivce šarlatový uvidět se poštěstilo. Exkurzi vedli Blanka Buryová a Zdeněk Palice. „Vv zz lv“ (= Vydátně vypomohla a zabloudění zabránila Lenka Voříšková)!

ZP

V pátek 14. dubna 2000 se na katedře biologie Pedagogické fakulty MU v Brně uskutečnil pod vedením S. Kubešové kurz určování mechorostů pro začátečníky. Kurzu se zúčastnilo 12 zájemců z řad studentů této fakulty. Na vybraných druzích byly demonstrovány základní determinační znaky a též byl určován vlastní materiál účastníků.

Svatava Kubešová

Letošní **jarní setkání** členů a příznivců naší sekce se konalo ve dnech **13.-16. dubna 2000 v Prachaticích**. Protože se setkání účastní každým rokem více a více zájemců, není jeho organizace snadná. Letos se této role ujal Zdeněk Palice a zvládl ji na výtečnou. Zajistil nejen ubytování v příjemném prostředí Centra pro ekologickou výchovu Dřívátka, ale také krásné počasí, zajímavé a dobře přístupné trasy pro bryology i lichenology a přilákal k účasti i čtyři polské a dva německé lichenology a samozřejmě známé tváře ze Slovenska. Celkem přes 50 účastníků křižovalo ve třech skupinách Šumavu a Předšumaví (kopec Libín, údolí Blanice, prales Černý les, rezervace na Stožci, Vltavský luh a také vápence na Opolenci severně Vimperka). K nejlepším nálezům z mechorostů určitě patří *Lophozia longidens*, *Anomodon rugellii*, *Neckera pennata*, *Rhytidiadelphus subpinnatus*, *Schistidium rivulare* a hlavně vymírající *Grimmia anodon* a nově pro Čechy *Timmia bavarica*. K zajímavým nálezům lišejníků patří např. *Anaptychia ciliaris*, *Bacidia rosella*, *Cladonia norvegica*, *Gyalecta flotowii*

nebo *Lobaria pulmonaria*. Závěrečné poděkování za vstřícnost patří paní Heleně Klimešové, ředitelce centra CEV Dřípatka.

bb

V sobotu 20. května 2000 se na katedře lesnické botaniky Mendelovy zemědělské a lesnické univerzity uskutečnil **kurz určování mechorostů pro začátečníky**. Na vedení tohoto kurzu se podíleli Ivan Novotný, Svatava Kubešová a Zoja Gerišová. Byl spojen s polodenní exkurzí do okolí Soběšic, kde bylo demonstrováno asi třicet druhů mechorostů. V mikroskopické části bylo potom podrobně demonstrováno 15 z nalezených druhů. Tento kurz absolvovalo sedm účastníků.

Ivan Novotný

Dne 8. června 2000 byla ve Svätom Juru zahájena **výstava „Alexander Zahlbruckner a lišejníky“**, která se koná u příležitosti 140. výročí narození jurského rodáka. Autorkami výstavy jsou A. Lackovičová a E. Lisická. Výstava potrvá do 25.8.

Noví členové

Lepší Martin – Zlatá Koruna 113, 381 01 Český Krumlov
Maděřová Lenka – V Cestkách 1037, 295 01 Mnichovo Hradiště, e-mail:
maderova@fzp.ujep.cz

Změny adresy a elektronické pošty

Bernadová Eva – Jabloňová 820, 584 01 Ledec n. Sázavou (dříve Kolovratníková E., Zahradní 820, Ledec n. Sázavou)
Hájková Petra – Růžová 1126, 68725 Hluk (dříve Burianová P., V Lesíčku 623/4, 150 00 Praha 5)
A opožděně gratulujeme!
Kubešová Svatava – skubesova@mzm.cz
Melichar Vladimír – VMelichar@seznam.cz
Příkrylová Monika – sikorka@atlas.cz
Tkačíková Jana – Jarcová 215, 756 24 Bystřička (dříve Novosadová J., Mikůvka 171, Bystřička)
Gratulujeme! A opět opožděně...

V Ý R O Č Í

JOSEF SMOLA (* 7.1.1930, Plzeň)

Lichenolog, docent Pedagogické fakulty v Plzni, žák a asistent E.Hadače, od r. 1958 odborný asistent pro obor botanika. Florista (hlavně západní Čechy), fytoocenolog (společensva řádu Alectorietalia na Šumavě), spoluautor Klíče k určování bezcévných rostlin (Svrček et al. 1975). Kromě toho též vykonával řadu funkcí (mj. v období 1980-90 proděkan Pedagogické fakulty v Plzni).